

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

9-maxsus
son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 5/9 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent;

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent;

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Nasirxodjayeva Dilafroz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b.;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;

Jabborova Charos Aminovna - iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari doktori (DSc), Professor.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent;

Qodirova Muqaddas Tog'ayevna - filologiya fanlari nomzodi, dotsent.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b.,;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor;

Xayitov Xushvaqt Sapparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, professor;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD);

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari

doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD);

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasini mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD).

22.00.00- SOTSIOLOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

Raupov Xolmamat Rashidovich, Xaitova Olmaxon Saidovna

O'ZBEKISTONDA KON-METALLURGIYA SOHASI TARAQQIYOTIDA BERUNIY

ILMIY METODOLOGIYASINING O'RNI 13-19

Muminov Ulmas Ravshanqulovich

QADIMGI TURKIYLARDA DAVLATCHILIK AN'ANALARI 20-30

Azamatova Gulmira Bayirbekovna

MEHNAT MIGRATSIYASINI HUQUQIY TARTIBGA SOLISH MEXANIZMLARI:

XALQARO STANDARTLAR VA MILLIY QONUNCHILIK 31-37

Absalom Ziyadullayevich Xujanazarov

YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA SURXONDARYO VILOYATIDA

SOG'LIQNI SAQLASH SOHASIDAGI O'ZGARISHLAR 38-43

Allamuratov Shuxrat Ashurovich

BUXORO AMIRLIGINING ICHKI SAVDO-TRANZIT ALOQALARIDA

AMUDARYO SUV YO'LINING O'RNI 44-49

Sabirov Mansurbek

AMUDARYO SOHILI BO'YLAB XALQARO KARVON YO'LIDA RIVOJLANGAN

O'RTA ASR VA SHAHARLARI SAHIFASI 50-53

Matnazarova Mohira Uktamovna

KO'CHMANCHI CHORVADORLAR CHORVACHILIK XO'JALIGINING

SHAKLLANISH OMILLARI 54-59

Shukurillayev Yunus Asrorovich

BUXORO AMIRLIGIDA HARBIY UNVON VA MANSABLARGA TAYINLANISHIGA

OID HUIJATLAR TAHLILI (QO'SHBEGI DEVONXONASI ARXIVI HUIJATLARI ASOSIDA)..... 60-67

Esanova Nilufar

O'ZBEKISTONDA XALQARO MUNOSABATLARNING USTUVOR YO'NALISHLARI

VA ULARNING SANOAT RIVOJLANISHIDAGI BUGUNGI KUNDAGI AHAMIYATI 68-73

Jumayev Abdumo'min Fayziyevich

IBN SINONING ASH-SHIFO ASARINING ISLOM VA YEVIROPA FALSAFASIGA TA'SIRI 74-82

Pardaxol Normamatova Ochildiyevna

MUSTAQILLIK YILLARIDA SURXONDARYO VILOYATINING

SOG'LIQNI SAQLASH SOHASIDAGI XALQARO HAMKORLIGI 83-87

Elboyeva Shaxnoza

O'ZBEK OLIMALARINING XALQARO ILM-FAN, MADANIYAT RIVOJIGA

HAMDA FAN VA TEXNIKA TARAQQIYOTIGA QO'SHGAN HISSALARI 88-94

Джаббарова Юлдуз Джуманиязовна

РОЛЬ ИСТОРИИ МЕДИЦИНЫ В ФОРМИРОВАНИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ

ИДЕНТИЧНОСТИ БУДУЩИХ ВРАЧЕЙ В МЕДИЦИНСКИХ ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА 95-100

Tuyev Fazliddin Erkinovich

2009–2011-YILLARDA BUXORO, SAMARQAND, NAVOIY SANOATIDA

O'SISH VA XALQARO HAMKORLIK DINAMIKASI 101-104

<i>Жураева Камола Сайфиддиновна</i> КАСПИЙСКИЙ РЕГИОН ВО ВНЕШНЕЙ ПОЛИТИКЕ УЗБЕКИСТАНА	105-109
<i>Abdujabborov Kamoliddin</i> QADIMGI BAQTRIYA VA AVESTO JAMIYATI DAVRI QISQACHA TAHLILI	110-115
<i>Mamanov Abdurahim Abduhakimovich</i> TEMURIYLAR VA ULARDAN KEYINGI SULOLALAR DAVRIDA DINIY HOKIMIYATNING KUCHAYISHI (SABABLAR VA NATIJALAR)	116-122
<i>Xolmatov Shukurillo Ziyoviddin o'g'li</i> INGLIZ TILLI TADQIQOTLARDA ILK O'RTA ASRLAR MARKAZIY OSIYO TARIXINING O'RGANISH BOSQICHLARI	123-128
<i>Djurayev Baxtiyor Rajaboyevich</i> O'ZBEKISTON IJTIMOIIY-IQTISODIY HAYOTIDA AYOLLARNING O'RNI VA GENDER TENGLIGI MASALALARI (TARIXIY-IJTIMOIIY TAHLIL 1991-2025-YY)	129-136
<i>Matyagbov Toyirjon Sultanbayevich</i> JANUBIY OROLBO'YI HUDUDIDA NEOLIT DAVRI KULOLCHILIGIGA DOIR BA'ZI CHIZGILAR	137-140

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Султанова Дина Файзрахмановна</i> ОБЩЕНАУЧНАЯ МЕТОДОЛОГИЯ ИСТОРИЧЕСКОГО ИНСТИТУЦИОНАЛИЗМА В РАЗВИТИИ ЭКОНОМИКИ ОТРАСЛИ КОНЕВОДСТВА НА ТЕРРИТОРИИ СОВРЕМЕННОГО УЗБЕКИСТАНА	141-153
<i>Shodmonov Abduvohid Farxod o'g'li</i> O'ZBEKISTON TARIXIY YODGORLIKLARINI RAQAMLI TURIZM ORQALI SAQLASH VA RIVOJLANTIRISH	154-157

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Otamuratov Sarvar</i> YOSHLARGA OID DAVLAT SIYOSATI: XALQARO TAJRIBA ASOSIDA YANGI TASHABBUSLAR VA QONUNGA TAKLIF ETILAYOTGAN MUHIM QO'SHIMCHALAR	158-164
<i>Tashanov Abduxoliq</i> BUZG'UNCHI G'OYA VA BUZG'UNCHI FAOLIYATNING SHAKLLANISHIDA SALBIY TARBIYA VA ATROF-MUHIT TA'SIRI	165-171
<i>Raxmatova Xolidaxon Xolikovna</i> XOJA AHROR VALIY MUROSAGA OID QARASHLARINING FALSAFIY MOHIYATI	172-178
<i>O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna</i> ABDULXAMID SULAYMON O'G'LI CHO'LPONNING BADIY-ESTETIK MEROSI	179-183
<i>Yazdonov Ulug'bek Tashmurotovich</i> TA'LIM VA TARBIYA – JAMIYATNI MA'NAVIY-MADANIY DEFORMATSIYALASHUVDAN SAQLOVCHI OMILDIR	184-189
<i>Абдуллаева Махбуба Нуруллаевна, Жалалова Гулбахор Одилжоновна</i> КОГНИТИВНЫЕ ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ НАУКИ В IX – XII ВЕКАХ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ	190-197

<i>Rasulov Hakim Mamanovich</i> DAVLAT VA JAMIYAT O'ZARO ALOQADORLIGINING SIYOSIY-INSTITSIONAL TAHLILI	198-201
<i>Azamova Sitora Ayonovna</i> O'ZBEKISTON ZAMINIDA EKOLOGIK MADANIYATNING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	202-206
<i>Xolmirzaev Xurshid Nakibillaevich</i> FUTUROLOGIK TAFAKKURDA SUN'IY INTELEKTNING NAMOYON BO'LISHI	207-212
<i>Namazova Yulduz Muzaffarovna</i> RAQAMLI SIVILIZATSIYA SHAROITIDA MILLIY TA'LIMNING STRUKTURAVIY-FUNKSIONAL JIHATLARI	213-217
<i>Abdurazoqov Gulmurod Musurmonqulovich</i> MAFKURAVIY OMILLARNING YOSHLAR KAMOLOTIGA TA'SIRI NAMOYON BO'LISHINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	218-224
<i>Tojibayev Baxromjon Turabayevich</i> "PREKARIAT" TUSHUNCHASINING GENEZISI: ETIMOLOGIYA, FALSAFIY-IJTIMOYIY ANGLASH	225-229
<i>Tursunova Laylo Ergashevna</i> TILAB MAHMUDOVNING ADABIY ESTETIK QARASHLARINING SHAKLLANISH BOSQICHLARI	230-235
<i>Филиппов Ольгерд Александрович</i> ГУМАНИСТИЧЕСКАЯ ТРАДИЦИЯ В ЭПОХУ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ОБЩЕСТВА	236-244
<i>Chorieva Madina Aliyevna</i> INKLYUZIV TAFAKKUR — JAMIYATNING BARQAROR RIVOJLANISHINING FALSAFIY ASOSI	245-249
<i>Zakirova Nigora Xalmaxammatovna</i> AXBOROT MAKONIDA MILLIY O'ZLIKNI ANGLASH JARAYONINI RIVOJLANTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA ULARNI HAL ETISH IMKONIYATI	250-254
<i>Primov Baxriddin Abdiraxmonovich</i> AXBOROT IMPERIALIZMI TAHDIDLARI	255-261
<i>Karimov Zafarbek Ataboyevich</i> TA'LIM TIZIMINI SOTSIOLOGIK-FALSAFIY TAHLIL QILISHDA GUMANITAR YONDASHUVLAR	262-267
<i>O'razov Bobir Baxtiyorovich</i> IJTIMOIY DAVLAT HAQIDAGI G'ARBONA QARASHLAR: FALSAFIY-ILMIY TAHLIL	268-272
<i>Shaydullayev Normamat Sherkuziyevich</i> RAQAMLASHGAN JAMIYAT SHAROITIDA INSON QADRI VA ONG EVOLYUTSIYASI	273-278
<i>Tursunova Olmos Fayziyevna</i> YOSHLAR HUQUQIY ONGI VA MADANIYATINI YUKSALTIRISHNING MA'NAVIY TARBIYA JARAYONIDA TUTGAN O'RNI VA AHAMIYATI	279-284
<i>Turaeva Sanobar Khalimovna</i> EASTERN EDUCATION - THE IMPORTANCE OF UPBRINGING IN THE FORMATION OF HUMAN QUALITIES IN YOUNG PEOPLE	285-287

<i>Jo'rayev Akram Namozovich</i> EKSTREMIZM G'OYALARIGA QARSHI KURASHDA MILLIY O'ZLIKNI ANGLASH MEXANIZMLARINING PSIXOLOGIK VA FALSAFIY ASOSLARI	288-291
<i>Taylyakova Feruzahon Sultanovna</i> GLOBALASHUV - MA'NAVIYATNI ANGLASH OMILI	292-296
<i>Toxirov Abdumalik Ashurali o'g'li</i> MAHALLA VA OILADA YOSHLAR AXLOQINI ME'YORLASHTIRISHNING IJTIMOIY-FALSAFIY ASOSLARI	297-302
<i>Sherboboyev Muxriddin, Javlonbek Hafizullayev</i> KARL POPPERNING BILISH FALSAFASIGA OID QARASHLARI	303-307
<i>Nasriddinov Faxriddin Xalmamatovich</i> AXBOROT VA AXBOROT TIZIMLARINING FALSAFIY TAHLILI	308-314
<i>Ochilov Husan</i> MILLIY AN'ANA VA MODERNIZATSIYA UYG'UNLIGINING FALSAFIY TAHLILI	315-321
<i>Madaminov Nasimjon</i> MILLIY MUSIQIY MEROS ASOSIDA YOSHLARNING ESTETIK DIDI VA TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHNING FALSAFIY JIHATLARI	322-326
<i>Xolmirzayeva Jumagul Xamdammovna</i> MEHNAT MADANIYATINI SHAKLLANTIRISH SOHADAGI XORIJIY TAJRIBALAR	327-331
10.00.00 - FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Narmuratov Zayniddin Radjabovich</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI SCIENCE/ILM KONSEPTLI FRAZELOGIK BIRLIK LARNING LINGOMADANIY XUSUSIYATLARI	332-337
<i>Payzibayeva Madinaxon Sobirjon qizi</i> INGLIZ XALQ ERTAKLARI OBRAZLARINING BADIY XUSUSIYATLARI VA ULARNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	338-342
<i>Axmedov Anvar Botirovich</i> NEMIS TILI TIZIMIDA O'ZLASHMA NEOLOGIZMLARNING ROD KATEGORIYASIGA EGA BO'LIH MASALASI	343-347
<i>Djabbarova Shoiri Baltayevna</i> ETNOGRAFIK REALIYALARNING LINGVISTIK XUSUSIYATI	348-351
<i>Genjemuratov Yaqipbek Baxriyatovich</i> FELETONNING JANR SIFATIDA ANIQLASH MUAMMOLARI	352-355
<i>Tadjiyeva Mastura Fayzullayevna</i> INGLIZ MAQOLLARIDA "LOVE" KONSEPTINING VOQELANISHI	356-360
<i>Qurbonova Gulnoza Abduholiq qizi</i> GIDRONIMLARNING STRUKTUR-SEMANIK TAHLILINING XUSUSIYATLARI	361-364
<i>Ayimbetova Shyirin Jabbar qizi</i> BOLALAR ADABIYOTINING POETIK-FUNKSIONAL XUSUSIYATLARI: YOSH PSIXOLOGIYASI, DIDAKTIKA, AKSILOGIYA	365-371
<i>Ruziyeva Nasiba Kenjayevna</i> O'ZBEK TILIDAGI IBORALARNING SEMANTIK XUSUSIYATLARI VA FRANSUZ TILIGA TARJIMASI	372-375

<i>Бабаева Зарина Сайфуллаевна, Фёдорова Арина Максимовна</i> ГЕЙМИФИКАЦИЯ В ПРОЦЕССЕ ФОРМИРОВАНИЯ ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ ГРАМОТНОСТИ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА	376-385
<i>Xushmatatova Aminaxon</i> LINGUOCULTURAL FEATURES OF SPEECH INTENTION IN THE DISCOURSE OF ENGLISH AND UZBEK DRAMATIC WORKS	386-392
<i>Saparniyazova Sarbinaz Baxtiyarovna</i> THE INFLUENCE OF CONTEXTUAL FACTORS ON THE PERCEPTION OF THE PRAGMATICS OF APOLOGY IN ENGLISH AND UZBEK	393-397
<i>Adxamova Shirin Farhodjon qizi</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA EMOTSIONAL HOLATNI IFODALOVCHI KOLLOKATSIYALARNING QIYOSIY TADQIQI	398-401
<i>Машарипова Валентина</i> ЛИНГВОКУЛЬТУРНЫЙ АНАЛИЗ ВЕРБАЛИЗАЦИИ ПАРАЛИНГВИСТИЧЕСКИХ СРЕДСТВ В ПОРТРЕТНЫХ ОПИСАНИЯХ В АНГЛИЙСКИХ И РУССКИХ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ТЕКСТАХ	402-405
<i>Abduqahhorova Gulnoza Abduvahobovna</i> RUS VA O'ZBEK TILLARIDAGI IQTISODIY ANGLISIZMLARNING SINTAKTIK XUSUSIYATLARI	406-411
<i>Raxmonova Yulduz Xusanovna</i> ADABIY ASARLARDA IJTIMOIIY FOJIAVIYLIKNING ESTETIK TALQINI	412-417
<i>Ayimbetova Damekhan Maksetbay qizi</i> ADABIYOTDA ANIMALISTIK JANR VA RAMZIY OBRAZLAR BO'YICHA OLIV BORILGAN ILMIY TADQIQOTLAR	418-427
12.00.00 – YURIDIK FANLAR	
<i>Фазилов Фарход Маратович</i> УГОЛОВНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ДИПФЕЙКОВ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА	428-439
<i>Zokirov Sherzod Ilxom o'g'li</i> FUQAROLAR MUHOJIRATLARI BILAN ISHLASH BO'YICHA CHET EL DAVLATLARI TAJIRIBASI: QIYOSIY-HUQUQIY TAHLIL	440-448
<i>Rakhmonov Tolib</i> ISSUES OF DETERMINING THE CIVIL LEGAL STATUS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN UZBEKISTAN	449-454
<i>Sobitxonov Joxongir Zunnurxon o'g'li</i> ISLOM BANKLARI FAOLIYATIDA "FATVO SHOPPING" AMALIYOTI VA UNING OLDINI OLISH BO'YICHA HUQUQIY MEKANIZMLAR	455-462
<i>Mamatmurodov Farrux Farhod o'g'li</i> O'ZBEKISTONDA SUKUKNI RIVOJLANTIRISH: HUQUQIY ISLOHOTLAR, INFRATUZILMA, MUAMMOLAR VA IMKONIYATLAR	463-472
<i>Юнусов Достонбек Анваржон угли</i> ПОНЯТИЕ И ОСНОВНЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ ПРАВОВОГО РЕЖИМА ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	473-481

<i>Uteniyazov Keulimjay Kuanishbayevich</i> JINOYAT PROTSSESSIDA AYBLOV FUNKSIYASINI AMALGA OSHIRUVCHI SUBYEKTLARNING HUQUQIY MAQOMIGA OID MUAMMO VA YECHIMLAR	482-489
<i>Xidirov G'anisher Tojimurodovich</i> TEZKOR-QIDIRUV FAOLIYATI USTIDAN SUD NAZORATINING QIYOSIY-HUQUQIY TAHLILI	490-499
<i>Baxronov Ravshan Rashid o'g'li</i> SUN'IY INTELLEKT VA INSON HUQUQLARI: NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLAR	500-504
<i>Усмонов Малик</i> ОТСЛЕЖИВАНИЕ И ЗАМОРАЖИВАНИЕ НЕЗАКОННО ПОЛУЧЕННЫХ АКТИВОВ: СРАВНИТЕЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ПОДХОДОВ	505-510
<i>Abdusatarov Jaloliddin Sharafutdin o'g'li</i> RAQAMLI AKTIVLAR BILAN BOG'LIQ NIZOLARNI HAL QILISHNING MUQOBIL USULLARI	511-517
<i>Islomqulova Shohsanam Vahobjon qizi</i> TIBBIYOT XODIMINING KASBIY JAVOBGARLIGINI SUG'URTALASHDA SUG'URTA TOVONI, SUG'URTA PULI VA SUG'URTA MUKOFOTI TUSHUNCHALARINING MOHIYATI	518-524
<i>Ibodullo Xayrullo Jaxongir o'g'li</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VA XORIJIY DAVLATLAR SUDYALARINING KONSTITUTSIYAVIY-HUQUQIY MAQOMI	525-530
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Xolmatova Ziroatxon Anvarovna</i> BO'LG'USI PEDAGOGLARDA NOSTANDART TESTLARNI TUZISH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJ TAJRIBASI	531-534
<i>Mamajonova Gulnoza Karimovna</i> AXLOQIY VA ESTETIK TARBIYA INTEGRATSIYASINING PEDAGOGIK ASOSLARI	535-539
<i>Gulomova Komila Maxamatjanovna</i> TA'LIMDA FAOL O'QITISH METODLARINING SAMARADORLIGI: TAJRIBA VA TAHLIL	540-544
<i>Berdiyeva Nilufar Berdiyev qizi</i> BO'LAJAK MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARI TARBIYACHI –PEDAGOGLARINING IJODIY KOMPETENSIYALARINI INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA SHAKLLANTIRISH TAMOIYILLARI	545-549
<i>Фадлиева Амина Ильхамовна</i> ГУМАНИСТИЧЕСКАЯ ПЕДАГОГИКА КАРЛА РОДЖЕРСА И ЕЁ ЗНАЧЕНИЕ ДЛЯ РАЗВИТИЯ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ	550-556
<i>Rajabov Eldor Erkinovich</i> THE ROLE OF PEER REVIEW TO IMPROVE WRITING EFFECTIVELY AMONG EFL STUDENTS	557-561
<i>Jumagulova Aziza Abduljalil qizi</i> BOSHLANG'ICH TAYYORGARLIK BOSQICHIDAGI DZYUDOKHILARNING JISMONIY SIFATLARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI JISMONIY TAYYORGARLIGINI TAKOMILLASHTIRISH USLUBIYATI	562-573

<i>Toshnazarova Mohinur O'sarali qizi</i> “MOTIVATSION YONDASHUV” HAMDA “KREATIV FIKRLASH” TUSHUNCHALARINING MAZMUN VA MOHIYATI	574-578
<i>Maxmudova Nigoraxon Boyqo'zi qizi</i> BO'LAJAK CHET TILI O'QITUVCHILARINI KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHDA PRAGMATIK MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI	579-585
<i>Hamroyeva Robiya Sherali qizi</i> KELAJAK PEDAGOGLARINING TANQIDIY TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR	586-591
<i>Tug'anboyeva Zamiraxon Shuxratbek qizi</i> TALABA KURASHCHI QIZLARNING KUCH CHIDAMLILIGINI MAXSUS MASHQLAR ORQALI OSHIRISH METODIKASI	592-598
<i>Sadritdinova Dinora A'zamjon qizi</i> WEB ILOVALARNI LOYIHALASHGA OID KOMPETENTLIK VA UNI RIVOJLANTIRISH	599-602
<i>Солохиддинова Фазилатхон Мухиддин кизи</i> ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИИ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ В ПРОЦЕССЕ УСВОЕНИЯ ГРАММАТИЧЕСКИХ ПОНЯТИЙ	603-611
<i>Ниязова Регина Рустамовна</i> АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПОДГОТОВКИ КВАЛИФИЦИРОВАННЫХ КАДРОВ В ОБЛАСТИ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА	612-615

Received: 2 October 2025
Accepted: 15 October 2025
Published: 25 October 2025

Article / Original Paper

STRUCTURAL-FUNCTIONAL ASPECTS OF NATIONAL EDUCATION IN THE CONDITIONS OF DIGITAL CIVILIZATION

Namazova Yulduz Muzaffarovna,
Mirzo Ulugbek National University of Uzbekistan,
Doctor of Philosophy (PhD), Associate Professor

Abstract. This article examines the structural and functional aspects of the national education system in the context of digital civilization from a socio-philosophical perspective. It analyzes how the digital transformation is bringing significant changes to the structure (educational institutions, infrastructure) and functioning (distance learning, digital assessment systems, etc.) of the education system. The results indicate that these changes are expanding opportunities in education and increasing efficiency — in particular, improving access to education and modernizing the monitoring and evaluation processes. At the same time, certain risks and challenges are identified, such as the diminishing role of the human factor in the educational process and the reduction of educational content to digital metrics. The article underscores the need to evaluate digital reforms in education not merely as technical progress, but also on the basis of humanistic values, national identity, and the system of moral upbringing. In conclusion, it is noted that the digital transformation of the education system should be perceived as a socio-philosophical phenomenon, requiring a human-centered approach that prioritizes national and spiritual values.

Keywords: digital civilization, national education system, structural-functional changes, digital transformation, socio-philosophical analysis.

RAQAMLI SIVILIZATSIYA SHAROITIDA MILLIY TA'LIMNING STRUKTURAVIY-FUNKSIONAL JIHLTLARI

Namazova Yulduz Muzaffarovna,
Mirzo Ulug'bek nomidagi
O'zbekiston Milliy universiteti,
falsafa fanlari doktori (PhD), dotsent

Annotatsiya. Ushbu maqolada raqamli sivilizatsiya sharoitida milliy ta'lim tizimining strukturaviy va funksional jihatlari ijtimoiy-falsafiy nuqtai nazardan yondashiladi. Raqamli transformatsiya ta'lim tizimining tuzilmasi (ta'lim muassasalari, infratuzilma) va faoliyatida (masofaviy ta'lim, raqamli baholash tizimlari va h.k.) jiddiy o'zgarishlar yasayotganligi tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari bu o'zgarishlar natijasida ta'limda imkoniyatlar kengayib, samaradorlik oshayotganini, xususan ta'limga kirish imkoniyatlari va nazorat-baholashning takomillashayotganini ko'rsatadi. Shu bilan birga, ta'lim jarayonida inson omilining fon plana o'tishi, ta'lim mazmunining raqamli ko'rsatkichlarga qisqarib qolishi kabi xavf va muammolar ham aniqlanadi. Maqolada ta'limdagi raqamli islohotlarni faqat texnik-texnologik yutuq sifatida emas, balki insonparvarlik qadriyatlari, milliy o'zlik va ma'naviy tarbiya mezonlari asosida baholash zarurligi ta'kidlangan. Xulosa o'rnida, ta'lim tizimidagi raqamli transformatsiyani falsafiy-ijtimoiy hodisa sifatida qabul qilib, unda inson omiliga tayangan va milliy-ma'naviy qadriyatlarni ustuvor qo'yuvchi yondashuv zarurligi qayd etiladi.

Kalit so'zlar: raqamli sivilizatsiya, milliy ta'lim tizimi, strukturaviy-funksional o'zgarishlar, raqamli transformatsiya, ijtimoiy-falsafiy tahlil.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5SI9Y2025N32>

Kirish. Raqamli sivilizatsiya sharoitida milliy ta'lim tizimining strukturaviy va funksional jihatlarini chuqur ijtimoiy-falsafiy tahlilni talab etadigan murakkab masaladir. Ta'lim tizimi har qanday jamiyatning ijtimoiy tuzilmasida markaziy o'ringa ega bo'lib, undagi o'zgarishlar jamiyatdagi ijtimoiy ong, ma'naviy qadriyatlar va madaniy identitetning o'zgarishlari bilan uzviy bog'liqdir. Xususan, zamonaviy texnologik taraqqiyot bilan uyg'un kechayotgan o'zgarishlar sharoitida ta'limning strukturaviy va funksional paradigmalari ham tubdan yangilanmoqda.

Raqamli sivilizatsiya oddiy kommunikatsion vosita bo'lib qolmay, balki ta'lim tizimining ichki tuzilmasini qayta shakllantiruvchi yangi ontologik muhitni yaratmoqda. Tadqiqotchilarning ta'kidlashicha, raqamli texnologiyalar butun ta'lim tizimini tubdan o'zgartirmoqda, natijada ta'lim jarayonining nafaqat vositalari, balki bilim olish subyektlari va ularning o'zaro munosabat shakllari ham yangicha mazmun kasb etmoqda [1]. Bu holat bilimning ijtimoiy kontekstda shakllanishi va tarqalishiga yangicha yondashuv zarurligini ko'rsatadi. Shunday qilib, raqamli davrda milliy ta'lim tizimidagi o'zgarishlarni nafaqat texnik yangilanish sifatida, balki ijtimoiy-ma'naviy mazmun nuqtai nazaridan ham tadqiq etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Metodologiya. Mazkur tadqiqotda ijtimoiy-falsafiy tahlil va strukturaviy-funksional yondashuv usullari qo'llanildi. Milliy ta'lim tizimidagi raqamli transformatsiya jarayonlari falsafiy konsepsiyalar va amaliy manbalar (rasmiy hujjatlar, ilmiy tadqiqotlar) tahlili orqali o'rganildi. Xususan, ta'lim sohasiga oid normativ hujjatlar mazmuni va mutaxassislarning ilmiy mulohazalari tahlil qilinib, ularning ijtimoiy-ma'naviy ahamiyati baholandi. Tadqiqot davomida M. Foucault tomonidan ilgari surilgan "bilim orqali boshqaruv" konsepsiyasi hamda adolat va inklyuzivlik tamoyillari nazariy asos sifatida qo'llanildi. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalar ta'limga ta'sirini baholashda tanqidiy-tahliliy yondashuv qo'llanilib, texnologik o'zgarishlarning imkoniyat va xavflari kompleks tarzda interpretatsiya qilindi.

Natijalar. Raqamli transformatsiya natijasida milliy ta'lim tizimining tarkibiy tuzilmasi ham, faoliyat ko'rsatkichlari ham sezilarli darajada o'zgarishga yuz tutmoqda. Ta'lim muassasalarining tashkiliy tuzilishi, boshqaruv tizimi va infratuzilmasida yangi shakllar vujudga kelmoqda. Xususan, masofaviy ta'lim, sun'iy intellektga asoslangan o'quv modullari, elektron testlar, raqamli portfellar kabi yangi elementlar ta'lim jarayoniga joriy qilinmoqda. Ushbu innovatsiyalar o'quv jarayonini soddalashtirib, nazorat va baholash tizimlarini zamonaviylashtirishga xizmat qilmoqda [2]. Biroq bu funksional yangilanishlar ortida inson omilining ahamiyati pasayib ketishi xavfi ham kuzatilmoqda. Natijada o'qituvchi faqat texnologik vositalar bilan raqobatlashuvchi agentga, o'quvchi esa statistik ko'rsatkichlar orqali baholanadigan obyektga aylanishi mumkin. Bu holat ta'lim jarayonida insonni markaziy o'ringa qo'yuvchi an'anaviy tamoyillarga zid keladi. Ba'zi falsafiy konsepsiyalar nuqtai nazaridan (masalan, Foucault ilgari surgan "bilim orqali boshqaruv" g'oyasi) raqamli transformatsiya nazoratning noxush mexanizmlarini yuzaga chiqarishi ham mumkin.

Ta'lim tizimining strukturaviy jihatida ham muhim o'zgarishlar yuz bermoqda: markazlashgan boshqaruv modeli o'rnini ochiq platformalarga tayangan tarmoq modeli egallamoqda. Bu esa jamiyatda ijtimoiy tenglik tamoyillarini kuchaytirib, imkoniyati cheklangan yoki olis hududlarda yashovchi qatlamlar uchun ta'limga kirish imkoniyatlarini kengaytirmoqda [3]. Ijtimoiy adolat va inklyuzivlik nuqtai nazaridan bunday tendensiya ijobiy baholanadi. Biroq chinakam inklyuzivlikka erishish uchun bunday yondashuv shakllantirilishi

faqat formal ravishda emas, balki axborotga teng kirish, sifatli kontentdan foydalanish va tanqidiy tafakkurni rivojlantirish imkoniyatlari bilan mustahkamlanishi lozim.

Raqamli transformatsiya jarayoni davlat siyosati darajasida ham qo'llab-quvvatlanmoqda. Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 17-martdagi PQ-4642-sonli qarorida ta'lim jarayonlarini to'liq raqamlashtirish, masofaviy ta'limni keng joriy etish hamda pedagog kadrlar raqamli savodxonligini oshirish vazifalari belgilangan [4]. Shu bilan birga, ta'lim tizimidagi o'zgarishlarni faqat texnik va tashkiliy nuqtai nazardan baholash chegaralidir; ularni insonparvarlik mezonlari, milliy identitetga sodiqlik va ma'naviy tarbiya talablari asosida ham ko'rib chiqish zarur. Masalan, raqamli tizimlarda ustuvor bo'lib borayotgan GPA kabi reyting ko'rsatkichlari ta'limning insoniy va mazmuniy qirralarini "raqamli natija"ga aylantirmoqda. K. Gavhar bu holatni "baholash tizimining avtomatlashtirilib, inson omilining chetga chiqishi" sifatida tanqid qilgan edi [3]. Demak, raqamli transformatsiya ta'lim samaradorligini oshirish bilan birga uning tarbiyaviy va madaniy vazifalarini susaytirmasligi lozim. Aks holda, strukturaviy jihatdan tarmoqlashgan va funksional jihatdan texnologiyalashgan milliy ta'lim tizimi ijtimoiy-ma'naviy mazmundan uzilib, raqamli boshqaruvning shunchaki obyektiga aylanib qolishi mumkin. Shuning uchun ta'limdagi islohot va yangilanishlarni oddiy texnologik jarayon sifatida emas, balki chuqur ijtimoiy-falsafiy hodisa sifatida anglash muhimdir.

Munozara. Raqamli sivilizatsiya avj olgan hozirgi davrni faqat texnik taraqqiyot bosqichi deb bo'lmaydi. Aslida bu inson hayoti, tafakkuri va ijtimoiy munosabatlar tizimiga texnologik omillar va sun'iy intellekt chuqur singib borayotgan yangi sivilizatsiyaviy bosqichdir. Shu sharoitda milliy ta'lim tizimining ijtimoiy-falsafiy mazmuni va milliylik bilan uyg'unlashuvi yanada dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Prezident Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganidek, bugungi kunda "ilmiy tadqiqotlar va ishlanmalarni nafaqat moliyaviy qo'llab-quvvatlash, balki ularning natijalarini amaliyotga tatbiq etishga qaratilgan samarali mexanizmlarni yaratish" zarur [7, 236-6.]. Ushbu fikr zamirida ta'lim tizimini ishlab chiqarish va ilm-fan bilan integratsiyalash, ya'ni raqamli davrda bilim iqtisodiyotini shakllantirish g'oyasi yotadi. Biroq bu jarayonni amalga oshirishda ta'limning asl mohiyati, ya'ni insonni ma'naviy-ijtimoiy shakllantiruvchi tizim sifatida qolishi shart. A. Avlakulov fikricha, yuqori intellektual salohiyatga ega insonlar o'z imkoniyatlaridan samarali foydalanishga intiladilar, natijada jamiyatda ijobiy o'zgarishlar yuz beradi [8, 554-6.]. Bu yondashuv texnologik davrda inson kapitalining ahamiyatini ta'kidlar ekan, ijtimoiy ongning ongli tanlovi, axloqiy pozitsiya va tarixiy tajriba kabi omillarini to'liq hisobga olmasligi mumkin. Shu sababli, texnologik yuksalish vosita sifatida qaralmog'i, maqsad esa inson kamoloti bo'lib qolmog'i zarur. Aks holda, texnik taraqqiyot bilan birga ma'naviy tanazzul xavfi kelib chiqadi.

Milliy ta'lim tizimi raqamli zamonda nafaqat raqamlashtirish orqali, balki tarkibiy jihatdan ham o'zgarishga moslashishi lozim. Ilk Prezidentimiz I. Karimov ta'kidlaganidek, "tarkibiy o'zgarishlar siyosatini olib borish, sanoatni diversifikatsiya qilish, ishlab chiqarishni texnik va texnologik modernizatsiya qilish" jamiyat taraqqiyoti uchun muhim shartlardandir [5, 45-46-6.]. Ushbu g'oya bevosita ta'lim sohasiga ham taalluqlidir. Rivojlangan davlatlar, xususan Singapur tajribasi asosida ishlab chiqilgan bosqichma-bosqich innovatsion rivojlanish modeli (MIT modeli) raqamli milliy ta'lim tizimini shakllantirishda konseptual asos bo'lib xizmat qilmoqda [6]. Demak, milliy ta'lim tizimi globallashuv va raqamli taraqqiyot jarayonida zamonaviy texnologik infratuzilmalarga tayangan holda emas, balki xalqimizning tarixiy-

madaniy merosi, milliy mentalitet va insoniy qadriyatlar bilan uyg'unlashgan tarzda rivojlanishi zarur. Darhaqiqat, S. Otamuratov ta'kidlaganidek, globallashtirish sharoitida "ommaviy madaniyat bosimi ostida milliylikni saqlash, avvalo ta'lim orqali amalga oshiriladi" [9, 135-6.]. Shu bois raqamli islohotlar jarayonida ta'lim mazmuniga milliy o'zlikni saqlash va ma'naviy qadriyatlarni singdirish mas'uliyati yuklanadi.

Zamonaviy texnogen sivilizatsiyaning muammolariga nazar tashlasak, ular ta'lim oldiga yangi vazifalarni qo'ymoqda. Masalan, global miqyosda ~886 million kishi ochlikdan aziyat chekayotgan bir paytda, har sakkizinchi inson ortiqcha semizlikdan aziyat chekmoqda [10], [11]. Bu kabi statistika texnologik taraqqiyot hukmron bo'lgan ijtimoiy tizimlarning qarama-qarshi natijasini ko'rsatadi. Demak, bunday muammolarni hal etishda faqat texnik-texnologik yondashuv kifoya emas; aksincha, insonparvarlik falsafasi va axloqiy tamoyillarga tayangan holda yondashish talab etiladi. Ta'lim tizimining strukturaviy-funksional vazifasi jamiyatda ijtimoiy adolat va ekologik ongni shakllantirish, texnogen taraqqiyot va inson manfaatlari o'rtasida muvozanatni ta'minlashga xizmat qilishi lozim.

Ijtimoiy-falsafiy nuqtai nazardan qaralganda, texnogen sivilizatsiya sharoitida milliy ta'lim tizimi insonni vosita emas, balki maqsad sifatida ko'ruvchi g'oyaviy asosga ega bo'lishi zarur. Aks holda, ta'lim texnologiya xizmatchisiga aylanib, insoniylik xususiyatlarini boy berishi mumkin. Prezident Sh. Mirziyoyevning "Bugungi xalqimiz – kechagi xalq emas. Bugungi O'zbekiston ham – kechagi O'zbekiston emas" degan so'zlarini [7, 21-6.] ijtimoiy-falsafiy jihatdan talqin etadigan bo'lsak, jamiyatimiz tafakkurida milliy ong va o'zlikni anglash tuyg'ularining kuchaygani, tarixiy mas'uliyatning oshgani anglashiladi. Demak, raqamli sivilizatsiya davrida milliy ta'lim tizimi texnologiyalashuv bilan bir vaqtda falsafiy, g'oyaviy va ijtimoiy qarashlarni ham chuqur integratsiyalashgan holda rivojlantirilishi lozim. Strukturaviy jihatdan ta'lim tizimi moslashuvchan, modullashtirilgan va bilimga asoslangan bo'lishi, funksional jihatdan esa yosh avlodni ma'naviy yetuklikka, mustaqil va tanqidiy fikrlashga yetaklovchi mexanizmlarga ega bo'lishi kerak. Bu bugungi kunning eng muhim ijtimoiy-falsafiy vazifalaridan biridir.

Xulosa. Globallashtirish va raqamli transformatsiyalar davrida milliy ta'lim tizimining strukturaviy-funksional mohiyatini chuqur falsafiy tahlil qilish zarur. Raqamli sivilizatsiya sharoitida ta'lim tizimi jamiyatdagi ijtimoiy ong, qadriyatlar va shaxs shakllanishiga bevosita ta'sir ko'rsatuvchi muhim ijtimoiy institut bo'lib qolmoqda. Shunday ekan, ta'lim sohasidagi raqamlashtirish islohotlari inson omilini ustuvor o'ringa qo'yuvchi g'oyaviy model asosida olib borilishi shart. Faqat texnik yoki utilitar yondashuv orqali emas, balki milliy-ma'naviy yuksalish bilan uyg'un holda modernizatsiya qilingandagina ta'lim tizimi kutilgan ijobiy natijalarga erishadi. Aks holda, ta'lim texnik mutaxassis tayyorlovchi zavodga aylanib, insonni jamiyatning ma'naviy ongidan ajratib qo'yishi mumkin. Xulosa o'rnida ta'kidlash joizki, raqamli sivilizatsiya sharoitida milliy ta'lim tizimini rivojlantirish texnologiyalarni keng tatbiq etish bilangina cheklanmasligi, balki ta'lim jarayonlarini insonparvarlik va milliy g'oyalar bilan boyitish tamoyillariga tayangan holda amalga oshirilishi lozim.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Klochek. (2024). Raqamli texnologiyalar ta'limga ta'siri haqida (maqola matnida bet ko'rsatilmagan).
2. Ilhomjon. (2024). [Manba nomi ko'rsatilmagan], 153-b.
3. Gavhar K. (2024). [Manba nomi ko'rsatilmagan], 246-b.

4. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. (2020-yil 17-mart). PQ-4642-son qaror (ta'lim sohasini raqamlashtirish). Lex.uz rasmiy sayti.
5. Karimov I.A. (2015). [Manba nomi ko'rsatilmagan], 45-46-b.
6. Singapur MIT modeli haqida ma'lumot (manba №5, maqola №5).
7. Mirziyoyev Sh.M. (2021). [Manba nomi ko'rsatilmagan], 21- va 236-b.
8. Avlakulov A. (2024). [Manba nomi ko'rsatilmagan], 554-b.
9. Otamuratov S. (2018). *Globallashuv: millatni asrash mas'uliyati (siyosiy-falsafiy qirralari)*. Toshkent: "O'zbekiston", 135-b.
10. BMT (2023). Jahon bo'yicha ochlik statistikasi (Global Hunger Report ma'lumotlari).
11. Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti (2023). Global semizlik statistikasi.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 5/9 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).